

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 31-06-4986

Chișinău

04. 10. 2018

**Biroul Permanent
al Parlamentului**

În temeiul art.73 din Constituția Republicii Moldova, se prezintă spre examinare proiectul de lege pentru modificarea Legii nr.489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.914/2018.

Responsabil de prezentarea în Parlament a proiectului de lege este Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale.

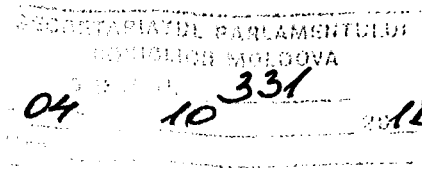
Anexe:

1. Hotărârea Guvernului privind aprobarea proiectului de lege (în limba română – 1 filă și în limba rusă – 1 filă);
2. Proiectul de lege (în limba română – 12 file și în limba rusă – 14 file);
3. Nota informativă la proiectul de lege (2 file);
4. Avizele și recomandările, în original, recepționate în cadrul avizării și consultărilor publice (9 file);
5. Rapoartele de expertiză, în original (5 file);
6. Sinteza obiecțiilor și propunerilor (recomandărilor) la proiectul de lege (10 file);
7. Tabelul comparativ (13 file).

Secretar general adjunct al Guvernului

Roman CAZAN

Ex.: Tatiana Barburoș
Tel.: 022-250-420

Casa Guvernului,
MD-2033, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373 22 250 101

Fax:
+ 373 22 242696

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr.914

din 24 septembrie 2018

Chișinău

**Cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea
Legii nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale.

Prim-ministru

PAVEL FILIP

Contrasemnează:

Ministrul finanțelor

Octavian Armașu

Ministrul justiției

Victoria Iftodi

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA**LEGE****pentru modificarea Legii nr. 489/1999 privind
sistemul public de asigurări sociale**

Art. I. – Legea 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr.1-4, art. 2) se modifică după cum urmează:

1. Articolul 1 se completează în final cu următoarele noțiuni:

„*recompensă* – orice sumă, alta decât salariul, plătită de angajator în folosul persoanelor angajate prin contract individual de muncă, al persoanelor aflate în raporturi de serviciu în bază de act administrativ ori prin alte tipuri de contracte civile în vederea executării de lucrări sau prestării de servicii, inclusiv drepturile în natură reglementate prin acte normative sau contract colectiv de muncă, cu excepția drepturilor și veniturilor la care nu se calculează contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii;

autoritate/instituție bugetară – entitate de drept public care, conform actelor de constituire, este finanțată de la bugetele componente ale bugetului public național;

autoritate/instituție publică la autogestiune – entitate de drept public care, potrivit actului normativ prin care a fost fondată, desfășoară activitate necomercială (nonprofit) și activează în baza principiilor de autogestiune;

sector privat – persoane fizice și juridice de drept privat ce se constituie în baza hotărârii acestora, pe care o dotează potrivit scopului preconizat și care include, dar fără a se limita la acestea, următoarele forme: societate comercială, cooperative, întreprinderi de stat și municipale, organizații necomerciale.”

2. La articolul 5:

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Declarația privind calcularea și utilizarea contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii și declarația privind evidența nominală a asiguraților sînt parte componentă a dării de seamă privind reținerea impozitului pe venit, a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală și a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii calculate, care se completează în modul și în forma stabilite de Ministerul Finanțelor, se prezintă de plătitorii de contribuții la bugetul asigurărilor sociale de stat Serviciului Fiscal de Stat, pe suport de hîrtie sau utilizînd metode automatizate de raportare electronică cu aplicarea semnăturii digitale, după cum urmează:

a) angajatorii, indiferent de tipul de proprietate și de forma juridică de organizare – lunar, pînă la data de 25 a lunii următoare celei de gestiune, iar în

cazul lichidării – în termen de cel mult 10 zile de la data aprobării bilanțului de lichidare;

b) persoanele fizice: întreprinzători individuali, mediatori, notari, avocați, executori judecătorești, administratori autorizați, care au obținut dreptul de a desfășura activitate în modul stabilit de lege, indiferent de forma juridică de organizare, persoane fizice care desfășoară activități independente în domeniul comerțului cu amănuntul, cu excepția comerțului cu mărfuri supuse accizelor, care nu au persoane angajate prin contract individual de muncă – o dată pe an, pînă la data de 15 ianuarie a anului următor celui de gestiune;

c) declarația corectată – în modul stabilit la art. 188 din Codul fiscal;

d) declarațiile menționate în prezentul alineat se prezintă de plătitorii contribuțiilor la bugetul asigurărilor sociale de stat Serviciului Fiscal de Stat în termenele stabilite la literele a)-c) pentru perioadele începînd cu 1 ianuarie 2018, iar pentru perioadele anterioare se prezintă în modul stabilit de legile bugetului asigurărilor sociale de stat anuale aferente perioadelor în cauză.”;

se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins:

„(1¹) Angajatorii, indiferent de tipul de proprietate și de forma juridică de organizare sînt obligați să prezinte, pe suport de hîrtie sau utilizînd metode automatizate de raportare electronică cu aplicarea semnăturii digitale, informația privind stabilirea drepturilor sociale în sistemul public de asigurări sociale (forma DSA 18) – în termen de 10 zile de la data emiterii ordinului de acordare a concediului de îngrijire a copilului sau concediului paternal. Persoanele fizice specificate la art. 5 alin. (1) lit. b) la necesitatea stabilirii pensiei pe parcursul anului de gestiune sînt obligate să prezinte, pe suport de hîrtie sau utilizînd metode automatizate de raportare electronică cu aplicarea semnăturii digitale, informația privind stabilirea drepturilor sociale în sistemul public de asigurări sociale (forma DSA 18).”;

alineatul (5) va avea următorul cuprins:

„(5) Serviciul Fiscal de Stat furnizează Casei Naționale informații referitoare la indicatorii dării de seamă privind reținerea impozitului pe venit, a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală și a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii calculate și informații referitoare la indicatorii declarației cu privire la impozitul unic calculat pentru rezidenții parcurilor pentru tehnologia informațiilor în modul și în forma stabilite de comun acord.”;

se completează cu alineatul (6) cu următorul cuprins:

„(6) Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă prezintă lunar Casei Naționale informația cu privire la beneficiarii de ajutor de șomaj și de prestații de asigurări sociale în scopul confirmării stagiului de cotizare în termenul și forma stabilite în comun de Casa Națională și Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă.”

3. La articolul 17:

alineatul (3) va avea următorul cuprins:

„(3) Categoriile de plătitori și de asigurați, cotele de contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii, baza de calcul al acestora și termenele de

virare la bugetul asigurărilor sociale de stat, precum și tipurile prestațiilor sociale asigurate sînt prezentate în anexa nr. 1 la prezenta lege.”;

se completează cu alineatul (4) cu următorul cuprins:

„(4) Contribuția individuală de asigurări sociale de stat obligatorie în sumă fixă anuală (taxa fixă anuală) se aprobă anual prin legea bugetului asigurărilor sociale de stat.”

4. La articolul 18 alineatul (5), litera b) va avea următorul cuprins:

„b) cele din aviația civilă, pentru personalul navigant, funcțiile personalului din aviația civilă ale cărui condiții de muncă se încadrează în condiții speciale sînt prezentate în anexa nr. 2 la prezenta lege”.

5. La articolul 23, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Tipurile de drepturi și de venituri din care nu se calculează contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii sînt prezentate în anexa nr. 3 la prezenta lege.”

6. La articolul 26, alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Termenele de plată a contribuțiilor de asigurări sociale sînt prezentate în anexa nr. 1 la prezenta lege.”

7. Se completează în final cu anexele nr. 1, 2 și 3 cu următorul cuprins:

„Anexa nr. 1

Categoriile de plătitori și de asigurați, tarifele și termenele de virare a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii

1. Categoriile de plătitori și de asigurați, tarifele contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii, baza de calcul al acestora și termenele de virare la bugetul asigurărilor sociale de stat, precum și tipurile prestațiilor sociale asigurate se stabilesc după cum urmează:

Categoriile de plătitori și de asigurați	Tarifele și baza de calcul a contribuției de asigurări sociale de stat obligatorii, datorată de angajatori	Tarifele și baza de calcul a contribuției individuale de asigurări sociale de stat obligatorii	Termenele de virare a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii	Tipurile prestațiilor sociale asigurate
1.1. Angajatorul, persoana juridică sau fizică asimilată angajatorului: – pentru persoanele angajate prin contract individual de muncă, persoanele aflate în raporturi de serviciu în	23% la fondul de salarizare și la alte recompense pentru angajatorii autorităților/ instituțiilor bugetare și autorităților/ instituțiilor publice la autogestiune, cu	6% din salariul lunar și din celelalte recompense	Lunar, pînă la data de 25 a lunii următoare lunii de gestiune	Toate tipurile de prestații de asigurări sociale de stat

<p>baza actului administrativ ori prin alte tipuri de contracte civile în vederea executării de lucrări sau prestării de servicii, cu excepția celor specificate la pct. 1.2, 1.3 și 1.5;</p> <p>– pentru angajații și/sau alte persoane fizice, în baza contractelor civile în vederea executării de lucrări sau prestării de servicii, în cazul rezidenților parcurilor pentru tehnologia informației;</p> <p>– pentru cetățenii Republicii Moldova angajați prin contract în proiecte, instituții și organizații internaționale, indiferent de sursa de finanțare a activităților, în cazul în care acordurile internaționale la care Republica Moldova este parte nu prevăd scutirea de plată a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii;</p> <p>– pentru persoanele care desfășoară activitate în funcții electivă ori sînt numite în cadrul autorităților executive;</p> <p>– pentru judecători, procurori, Avocați ai Poporului</p>	<p>excepția instituțiilor de învățămînt superior și a instituțiilor medico-sanitare;</p> <p>18% la fondul de salarizare și la alte recompense pentru angajatorii sectorului privat, instituțiilor de învățămînt superior și ai instituțiilor medico-sanitare</p>			
<p>1.2. Angajatorul – pentru persoanele angajate prin contract individual de muncă ori prin alte contracte în vederea executării de lucrări sau prestării de servicii, care activează în condiții speciale de muncă, conform anexei nr. 2</p>	<p>33% la fondul de salarizare și la alte recompense pentru angajatorii autorităților/ instituțiilor bugetare și autorităților/ instituțiilor publice la autogestiune, cu excepția angajatorilor sectorului privat;</p> <p>26% la fondul de salarizare și la alte recompense pentru</p>	<p>6% din salariul lunar și din celelalte recompense</p>	<p>Lunar, pînă la data de 25 a lunii următoare lunii de gestiune</p>	<p>Toate tipurile de prestații de asigurări sociale de stat</p>

	angajatorii sectorului privat			
1.3. Angajatorul – pentru persoanele angajate prin contract individual de muncă ori prin alte contracte în vederea executării de lucrări sau prestării de servicii, care întrunesc condițiile specificate la art. 24 alin. (21) din Legea nr. 1164/1997 pentru punerea în aplicare a titlurilor I și II ale Codului fiscal	18% la 2 salarii medii lunare pe economie prognozate pentru anul de gestiune	6% din salariul lunar și din celelalte recompense	Lunar, pînă la data de 25 a lunii următoare lunii de gestiune	Toate tipurile de prestații de asigurări sociale de stat
1.3 ¹ . Persoanele care exercită independent profesiunea de medic în una dintre formele de organizare a activității profesionale prevăzute de Legea ocrotirii sănătății nr. 411/1995	18% la venitul medicului de familie titular al practicii medicului de familie, determinat în conformitate cu prevederile legislației	6% la venitul medicului de familie titular al practicii medicului de familie, determinat în conformitate cu prevederile legislației	Lunar, pînă la data de 25 a lunii următoare lunii de gestiune	Toate tipurile de prestații de asigurări sociale de stat
1.4. Rezidenții parcurilor pentru tehnologia informației	În conformitate cu prevederile Legii nr. 77/2016 cu privire la parcurile pentru tehnologia informației		Lunar, pînă la data de 25 a lunii următoare lunii de gestiune	Toate tipurile de prestații de asigurări sociale de stat din venitul asigurat prevăzut de Legea nr. 77/2016 cu privire la parcurile pentru tehnologia informației
1.5. Angajatorii din agricultură (persoane fizice și juridice) care practică în decursul întregului an bugetar exclusiv activitățile stipulate în grupele 01.1–01.6 din Clasificatorul activităților din economia Moldovei, aprobat prin Hotărîrea Colegiului Biroului Național de Statistică nr. 20/2009 – pentru persoanele angajate prin contract individual de muncă ori prin alte contracte în vederea executării de lucrări sau	18% la fondul de salarizare și la alte recompense pentru tot personalul unității	6% din salariul lunar și din celelalte recompense	Lunar, pînă la data de 25 a lunii următoare lunii de gestiune	Toate tipurile de prestații de asigurări sociale de stat

prestării de servicii:				
– din mijloacele angajatorului	12% la fondul de salarizare și la alte recompense			
– de la bugetul de stat	6% la fondul de salarizare și la alte recompense			
1.6. Persoanele fizice, cu excepția pensionarilor, persoanelor cu dizabilități, precum și a persoanelor care se încadrează în categoriile de plătitori prevăzute la pct. 1.1–1.5, care se regăsesc în una dintre situațiile: – fondatori ai întreprinderilor individuale; – notari, investiți în funcție în modul stabilit de lege; – executori judecătorești, investiți în funcție în modul stabilit de lege; – avocați care au înregistrată una dintre formele de organizare a activității de avocat în condițiile legii; – administratori autorizați care au înregistrată una dintre formele de organizare a activității de administrator în condițiile legii; – persoane fizice care desfășoară activități independente în domeniul comerțului cu amănuntul, cu excepția comerțului cu mărfuri supuse accizelor		Taxă fixă în conformitate cu legea bugetului asigurărilor sociale de stat anuală	Lunar, câte 1/12 din suma anuală, până la data de 25 a lunii următoare lunii de gestiune	Pensia minimă pentru limită de vîrstă și ajutorul de deces
1.7. Titularii patentei de întreprinzător, cu excepția pensionarilor, persoanelor cu dizabilități, precum și a persoanelor care se încadrează în categoriile de plătitori prevăzute la pct. 1.1–1.6		Taxă fixă în conformitate cu legea bugetului asigurărilor sociale de stat anuală, dar nu mai puțin de 1/12 din această sumă lunar, în funcție	La momentul solicitării sau prelungirii patentei	Pensia minimă pentru limită de vîrstă și ajutorul de deces

		de durata activității desfășurate pe bază de patentă		
1.8. Angajatorul din domeniul transportului rutier de persoane în regim de taxi – pentru persoanele angajate prin contract individual de muncă care efectuează transport rutier de persoane în regim de taxi		Taxă fixă în conformitate cu legea bugetului asigurărilor sociale de stat anuală	Lunar, câte 1/12 din suma anuală, pentru fiecare angajat conducător auto ce efectuează transport rutier de persoane în regim de taxi, până la data de 25 a lunii premergătoare celeii de gestiune. În cazul angajării persoanelor fizice în perioada de după data raportării a lunii premergătoare lunii de gestiune și până la sfârșitul perioadei de gestiune, angajatorii sînt obligați să achite contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii pînă la finele lunii de gestiune, proporțional pentru perioada de pînă la următoarea raportare și integral pentru luna de gestiune	Pensia minimă pentru limită de vîrstă și ajutorul de deces

LISTA
funcțiilor personalului din aviația civilă ale cărui condiții
de muncă se încadrează în condiții speciale

1. Personalul navigant:

- a) membrii echipajelor aeronavelor și ale altor aparate de zbor;
- b) piloții instructori;
- c) piloții comandanți de zbor: conducătorii (locuitorii lor), inspectorii și alți specialiști în serviciul de zbor (activitatea de zbor) ai ministerelor, ai altor autorități administrative centrale, ai direcțiilor, asociațiilor, întreprinderilor, instituțiilor, organizațiilor și subdiviziunilor lor, care posedă certificat de pilot în vigoare și participă la zboruri în componența echipajului aeronavei sau al altui aparat de zbor;
- d) parașutiștii de toate profilurile, salvatorii, precum și pompierii din detașamentele de desant de toate profilurile, instructorii din serviciul de pompieri avia, conducătorii subunităților de parașutiști (parașutiști salvatori, parașutiști căutători-salvatori), lucrătorii încadrați și neîncadrați în schemă din grupurile de desant-parașutare, care efectuează salturi cu parașuta sau coborâri (urcări) cu instalații speciale de coborâre (urcare) din elicoptere aflate în regim de zbor la o înălțime de cel puțin 10 metri;
- e) însoțitorii de bord.

2. Personalul care efectuează dirijarea traficului aerian.

3. Personalul tehnic aeronautic:

- a) tehnicienii (mecanicii, motoristi) de aviație de toate profilurile;
- b) maiștrii de toate profilurile;
- c) inginerii de toate profilurile;
- d) șefii de secții, schimburi, sectoare, servicii, grupuri de deservire tehnică a aeronavelor și a altor aparate de zbor.

Tipuri de drepturi și de venituri din care nu se calculează
contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii

Contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii (inclusiv contribuția individuală de asigurări sociale de stat obligatorii de 6% din salariu și din alte drepturi plătite de angajator angajatului) nu se calculează din următoarele drepturi și venituri:

- 1) ajutorul material în caz de calamitate naturală și în alte circumstanțe excepționale, acordat prin hotărâre de Guvern sau prin decizia autorității administrației publice locale, din Fondul de susținere a populației;

2) cheltuielile pentru transportul, hrana angajaților și studiile profesionale/de perfecționare profesională, suportate și organizate de angajator în modul stabilit de Guvern;

3) sumele compensatorii (cheltuielile de deplasare în interes de serviciu, compensarea prejudiciului cauzat angajaților prin mutilare sau prin altă vătămare a sănătății în procesul muncii), cu excepția compensației pentru concediul nefolosit în caz de concediere;

4) indemnizațiile plătite conform art.24 alin.(3) din Legea nr.768/2000 privind statutul alesului local;

5) sumele de compensare a salariului neachitat în termenul stabilit, acordate conform Hotărîrii Guvernului nr.535/2003 privind aprobarea Modulului de calculare și de plată a sumei de compensare a pierderii unei părți din salariu în legătură cu încălcarea termenelor de achitare a acestuia;

6) sumele primite de angajații cetățeni ai Republicii Moldova din realizarea proiectelor de asistență tehnică finanțate de donatorii externi, în cazul în care acordurile internaționale la care Republica Moldova este parte prevăd scutirea de plata contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii;

7) sumele primite de persoanele asigurate pentru asigurările benevole;

8) indemnizația de eliberare din serviciu în mărimile indicate la art.186 din Codul muncii al Republicii Moldova nr.154/2003 și art.42 alin. (6) din Legea nr.158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, plătită conform legislației;

9) indemnizația acordată militarilor care îndeplinesc serviciul prin contract, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și ale sistemului penitenciar, ofițerilor de protecție și colaboratorilor organelor de securitate a statului și ai Centrului Național Anticorupție la eliberarea din serviciu în conformitate cu art.19 alin.(3) și (5) din Legea nr.162/2005 cu privire la statutul militarilor, art.47 din Legea nr.134/2008 cu privire la Serviciul de Protecție și Pază de Stat, art.49 alin.(2) și art.67 alin.(3), (4) și (8) din Legea nr.288/2016 privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, art.55 alin. (1) din Legea nr.300/2017 cu privire la sistemul administrației penitenciare, art.54 din Legea nr.170/2007 privind statutul ofițerului de informații și securitate, art.51 din Legea nr.283/2011 cu privire la Poliția de Frontieră, art.39 din Legea Inspectoratului General pentru Situații de Urgență nr.93/2007 și art.35 din Legea nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție;

10) indemnizațiile prevăzute la art.17 din Legea nr.199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică și la art.21 din Legea nr.80/2010 cu privire la statutul personalului din cabinetul persoanelor cu funcții de demnitate publică;

11) sumele pentru îmbrăcăminte și încălțăminte de protecție și pentru alte mijloace de protecție individuală, pentru lapte și hrană curativ-dietetică, sumele pentru plata biletelor în sanatorii, în casele de odihnă și în instituțiile de întremare pentru copii;

12) sumele ce constituie valoarea cadourilor (premiilor în obiecte) primite de angajați sau de foștii angajați la locul de muncă de bază, precum și sumele ce constituie valoarea premiilor în obiecte și sumele recompenselor bănești primite la concursuri și competiții;

13) bursele elevilor, studenților și ale persoanelor care urmează studii postuniversitare, înscrise pentru studiile la zi, stabilite conform legislației, precum și bursele de merit, de studii și sociale, așa cum sînt definite de legislație, acordate persoanelor care urmează studii postuniversitare;

14) sumele plătite elevilor din școlile profesionale polivalente, din școlile de meserii, școlile medii de cultură generală și din colegii pentru lucrările executate de ei;

15) sumele plătite pentru compensarea cheltuielilor de călătorie, de transport al bunurilor și de închiriere a locuinței în caz de transfer sau de trecere în interes de serviciu în altă localitate;

16) retribuirea muncii efectuate în afara orelor de program, virată la bugetul respectiv sau la fondurile de binefacere;

17) indemnizația plătită tinerilor specialiști din contul plătitorului de contribuții pentru concediul acordat după absolvirea instituției de învățămînt superior, mediu de specialitate sau secundar profesional;

18) indemnizația unică acordată tinerilor specialiști la angajare, conform Hotărîrii Guvernului nr.321/1998 cu privire la majorarea salariilor angajaților din sfera bugetară;

19) indemnizația pentru incapacitate temporară de muncă;

20) toate tipurile de prestații sociale plătite beneficiarilor de la bugetele componente ale bugetului public național;

21) veniturile din gestionarea proprietății (dividende, procente, drepturi la cotele de participare);

22) cîștigurile din obligațiunile împrumuturilor de stat și sumele primite la stingerea obligațiunilor;

23) cîștigurile la loteriile desfășurate în modul și în condițiile stabilite de Guvern;

24) plățile compensatorii pentru donarea de sînge conform Hotărîrii Guvernului nr.1240/2006 cu privire la aprobarea normelor de asigurare cu produse alimentare, medicamente și consumabile a bolnavilor (maturi și copii), precum și a normelor de compensare a donatorilor de sînge și componente sangvine și alimentația lor;

25) sumele primite de persoanele fizice asigurate sub formă de granturi/ajutoare financiare cu titlu gratuit, acordate de instituții internaționale și naționale, de organizații (fundații) internaționale de binefacere, precum și de agenți economici;

26) sumele plătite pentru drepturile de autor și cele obținute în baza unei convenții civile, cu excepția veniturilor obținute conform contractelor pentru executarea de lucrări sau pentru prestarea de servicii;

27) sumele plătite, conform legislației, pentru implementarea invențiilor și propunerilor de raționalizare, precum și pentru dreptul de autor asupra acestor invenții și propuneri;

28) ajutorul material acordat din mijloacele sindicatelor și patronatelor, în limita unui salariu mediu lunar pe economie, prognozat și aprobat anual de Guvern, per angajat anual, cu excepția ajutorului acordat în caz de deces și/sau boală a angajatului sau a rudelor și/sau afinilor de gradul I ai acestuia;

29) compensațiile și indemnizațiile unice pentru absolvenții instituțiilor de învățământ în primii 3 ani de activitate, acordate conform art.11 din Legea ocrotirii sănătății nr.411/1995 și art.134 alin.(5) și (6) din Codul educației al Republicii Moldova nr.152/2014;

30) indemnizația unică în cazul reducerii capacității de muncă sau în cazul decesului lucrătorului în urma unui accident de muncă sau a unei boli profesionale, acordată conform art.18 din Legea securității și sănătății în muncă nr.186/2008;

31) sumele de compensare a pagubelor suportate de angajați în urma unui accident de muncă sau a unei boli profesionale, acordate în temeiul Legii nr.278/1999 privind modul de recalculare a sumei de compensare a pagubei cauzate angajaților în urma mutilării sau a altor vătămări ale sănătății în timpul exercitării obligațiilor de serviciu;

32) ajutorul financiar, premiile și indemnizațiile obținute de către sportivi, antrenori și tehnicieni de la Comitetul Internațional Olimpic, Comitetul Național Olimpic și Sportiv din Republica Moldova, federațiile și asociațiile sportive naționale și internaționale, bursele sportive și indemnizațiile acordate loturilor naționale în vederea pregătirii și participării la Jocurile Olimpice și la competițiile internaționale oficiale;

33) Premiul Național al Republicii Moldova în domeniul literaturii, artei, arhitecturii, științei și tehnicii, precum și premiile elevilor, în mărimile stabilite în actele normative în vigoare, pentru performanțele obținute în cadrul olimpiadelor și concursurilor raionale, orășenești, municipale, zonale, republicane, regionale și internaționale;

34) recompensa acordată membrilor gospodăriilor (familiilor) pentru participarea la sondajele selective efectuate de organele de statistică;

35) compensațiile sau despăgubirile pentru daunele materiale și pagubele morale, cu excepția despăgubirii achitate sub formă de salariu pentru lipsa forțată de la muncă;

36) sumele obținute de către deținătorii patentei de întreprinzător în urma executării de lucrări sau prestării de servicii aferente genului de activitate incluse în patenta de întreprinzător;

37) drepturile bănești aferente restituirii cheltuielilor și plăților compensatorii ce țin de executarea obligațiilor de serviciu ale militarilor, efectivului de trupă și corpului de comandă din organele apărării naționale și de ocrotire a normelor de drept, de securitate a statului și de ordine publică, plătite din bugetul de stat, și anume:

a) solda militarilor în termen, a elevilor și a cursanților (studenților) instituțiilor de învățământ din domeniul militariei și ai instituției de învățământ superior cu statut de mare unitate specială, în mărimile stabilite de Guvern;

b) diurnele plătite conform actelor normative în vigoare;

c) indemnizația unică, în mărimea stabilită de Guvern, acordată militarilor încadrați în serviciul militar pe bază de contract, imediat după încheierea serviciului în termen și numirea în funcție;

d) indemnizația de transfer, în mărimea stabilită de Guvern, acordată militarilor, efectivului de trupă și corpului de comandă care îndeplinesc serviciul militar prin contract, în caz de transfer la un alt loc permanent de îndeplinire a serviciului militar care necesită mutarea într-o altă localitate;

e) compensația bănească, echivalentă normelor de asigurare cu rație alimentară și echipament, în mărimea stabilită de Guvern;

f) compensația bănească pentru închirierea spațiului locativ;

g) compensația bănească pentru procurarea sau construcția unui spațiu locativ;

h) indemnizația unică, în mărimea stabilită de Guvern, plătită absolvenților instituțiilor de învățământ din domeniul militariei și ai instituției de învățământ superior cu statut de mare unitate specială;

i) indemnizația lunară, în mărimea stabilită de Guvern, acordată rezerviștilor, militarilor în rezervă chemați la cantonamente și cetățenilor încorporați pentru pregătirea militară obligatorie;

j) indemnizația lunară corespunzătoare categoriei de salarizare pentru efectivul de trupă și corpul de comandă al instituțiilor penitenciare din municipiul Bender, precum și pentru colaboratorii detașați la aceste instituții;

38) compensația bănească acordată din bugetul de stat persoanelor beneficiari ai Programului de stat „Prima casă” în modul stabilit de Guvern”;

39) cheltuielile suportate de angajator pentru acordarea tichetelor de masă în mărimea prevăzută la art. 4 alin. (1) din Legea nr. 166/2017 cu privire la tichetele de masă.”

Art. II. – Prezenta lege intră în vigoare la 1 ianuarie 2019.

Președintele Parlamentului

NOTA INFORMATIVĂ
la proiectul de Lege pentru modificarea
și completarea Legii nr.489-XIV din 8 iulie 1999
privind sistemul public de asigurări sociale

Numele initiatorului și a autorului, precum și a participanților la elaborarea proiectului:

Proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii nr.489-XIV din 8 iulie 1999 privind sistemul public de asigurări sociale a fost elaborat de către Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale.

Scopul și obiectivele primare prin adoptarea actului normativ

Scopul elaborării prezentului proiect de lege constă în modificarea și completarea Legii 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale în vederea excluderii prevederilor legale care au caracter de aplicabilitate permanentă dintr-o lege adoptată anual. Totodată, în proiectul de lege se regăsesc modificările recente operate în domeniu prin Legea Nr. 191 din 27.07.2018 pentru modificarea unor acte legislative (Art. XII) și Legea Nr. 178 din 26.07.2018 cu privire la modificarea unor acte legislative (Art. XII). Proiectul de lege propune transferarea anexelor nr. 3, 5 și 6 prezentate în mod general la Legile anuale ale bugetului asigurărilor sociale de stat în Legea privind sistemul public de asigurări sociale de stat 489/1999, prin care anexa nr. 3 va deveni nr.1, anexa nr. 6 va fi nr. 2 și anexa nr. 5 va deveni nr. 3.

Conținutul prezentei note informative este în conformanță cu conținutul prezentei proiect de lege și prezintă doar informații de referință care nu constituie elemente de drept.

Anexele nr. 3, 5 și 6 prevăd:

- Categoriile de plătitori și de asigurați, tarifele și termenele de virare a contribuțiilor de asigurări sociale de stat în anexa nr. 3;
- Tipuri de drepturi și de venituri din care nu se calculează contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii în anexa nr. 5;
- Lista funcțiilor personalului din aviația civilă ale cărui condiții de muncă se încadrează în condiții speciale în anexa nr. 6.

Dat fiind faptul că aceste prevederi nu se schimbă anual se propune transferarea anexelor nr. 3, 5 și 6 din Legea bugetului asigurărilor sociale de stat pentru anul 2018 în Legea privind sistemul public de asigurări sociale de stat 489/1999.

Impactul financiar al proiectului de lege

Prezentul proiect de lege nu necesită cheltuieli economico-financiare din bugetul public național.

Impactul prezentei proiect de lege în domeniul protecției mediului în vigoare

Adoptarea proiectului respectiv de lege nu implică operarea anumitor modificări și completări în actele normative în vigoare din domeniu.

Impactul prezentei proiect de lege în domeniul protecției mediului

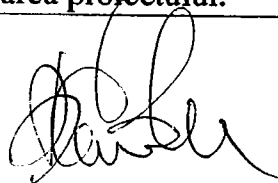
Proiectul de lege a fost plasat pe pagina web a ministerului pentru avizare și consultare publică, directoriul „Transparența decizională”, secțiunea „Proiecte”.

Conținutul prezentei note informative

Recomandările expuse în raportul de expertiză anticorupție au fost luate în considerare și incluse în proiectul de lege.

Sub aspectul intenției de reglementare proiectul este susținut, iar propunerile și obiecțiile au fost luate în considerare la definitivarea proiectului.

Secretar General de Stat

Boris GÎLCA